

I. Informacje ogólne

1. Nazwa zajęć/przedmiotu:

Auksologia i metody oceny zdrowia dziecka

2. Kod zajęć/przedmiotu:

3. Rodzaj zajęć/przedmiotu (obowiązkowy lub fakultatywny): **obowiązkowy**

4. Kierunek studiów: **Biologia i zdrowie człowieka, studia stacjonarne**

5. Poziom studiów (I lub II stopień, jednolite studia magisterskie): **I stopień**

6. Profil studiów (ogólnoakademicki / praktyczny): **ogólnoakademicki**

7. Rok studiów (jeśli obowiązuje): **II**

8. Rodzaje zajęć i liczba godzin (np.: 15 h W, 30 h ĆW):

Wykłady: 15 godzin

Ćwiczenia: 30 godzin

9. Liczba punktów ECTS: **4**

10. Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail prowadzącego zajęcia

Prof. dr hab. Maria Agnieszka Kaczmarek, makac@amu.edu.pl

prof. UAM dr hab. Zbigniew Czapla, czapla@amu.edu.pl

dr Magdalena Durda-Masny, mdurda@amu.edu.pl

11. Język wykładowy: **polski**

12. Zajęcia/przedmiot prowadzone zdalnie (e-learning) (tak [częściowo/w całości] / nie): **nie**

II. Informacje szczegółowe

1. Cele zajęć/przedmiotu

(i) zapoznanie studentów z wzorcami wzrastania i rozwoju dziecka w okresie od narodzin do osiągnięcia dojrzałości biologicznej, czynnikami warunkującymi te procesy oraz metodami oceny rozwoju i zdrowia dziecka,

(ii) wyćwiczenie umiejętności analizy danych antropometrycznych do wyznaczania indywidualnych trajektorii wzrastania, interpretacji uzyskanych wyników z uwzględnieniem zmiennych środowiskowych oraz ewentualnych odstępstw od prawidłowego rozwoju.

2. Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych (jeśli obowiązują)

Znajomość podstawowych zagadnień dotyczących rozwoju biologicznego człowieka.

3. Efekty uczenia się (EU) dla zajęć i odniesienie do efektów uczenia się (EK) dla kierunku studiów

Symbol EU dla zajęć/przedmiotu	Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia EU student/ka:	Symbole EK dla kierunku studiów
Efekt_01	interpretuje złożoność procesu wzrastania i rozwoju fizycznego dziecka w zależności od współdziałania czynników genetycznych z czynnikami środowiska życia	K_W04, K_W07, K_U01, K_U03, K_U05, K_U08, K_K01, K_K02, K_K04, K_K05, K_K06
Efekt_02	objaśnia specyfikę faz rozwojowych dziecka w ujęciu całego życia oraz na tle rozwoju innych ssaków	K_W09, K_U05, K_K06
Efekt_03	opisuje adaptabilne i adiustacyjne zmiany w rozwoju fizycznym człowieka w zależności od zmieniających się warunków życia	K_W07, K_U01, K_U07
Efekt_04	dobiera odpowiednie metody analizy danych antropometrycznych, oceny indywidualnych trajektorii wzrastania, wyznaczania populacyjnych	K_W07, K_U01, K_U02, K_U03,

	norm rozwojowych, prognozowania rozwoju dziecka w zależności od warunków życia	K_K01, K_K05, K_K06
Efekt_05	rozumie znaczenie auksologii w badaniach etiologii niektórych chorób wieku rozwojowego, w szczególności tzw. chorób cywilizacyjnych	K_W03, K_W14, K_K01, K_K02
Efekt_06	krytycznie analizuje piśmiennictwo specjalistyczne, w tym w języku angielskim oraz wyciąga wnioski w oparciu o dostępną literaturę	K_U08, K_U09
Efekt_07	jest otwarty na stawianie i rozwiązywanie nowych problemów, zna i przestrzega surowe zasady etyczne w badaniach biomedycznych z udziałem ludzi	K_U05, K_U09, K_U08, K_K03
Efekt_08	potrafi pracować w grupie i kierować pracami niewielkiego zespołu w zakresie oceny rozwoju fizycznego dziecka	K_U10, K_U11, K_U09, K_K05, K_K06

4. Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się (EU) z odniesieniem do odpowiednich efektów uczenia się (EU) dla zajęć/przedmiotu

Treści programowe dla zajęć/przedmiotu	Symbol EU dla zajęć/przedmiotu
Auksologia człowieka - definicja, przedmiot i zakres badań, historia badań, powiązania z innymi dyscyplinami; holistyczna perspektywa badań auksologicznych.	Efekt_01
Ewolucja ludzkiego wzorca wzrastania.	Efekt_01, Efekt_02
Zmiany fizyczne zachodzące w organizmie człowieka od narodzin do osiągnięcia dojrzałości biologicznej. Okresy krytyczne w ontogenezie człowieka i ich znaczenie dla zdrowia w okresie dzieciństwa i adolescencji	Efekt_01, Efekt_02
Genetyczne i środowiskowe uwarunkowania rozwoju dziecka: norma reakcji, plastyczność rozwojowa, plastyczność fenotypowa, neuroendokryny mechanizm regulacji rozwoju, rola czynników środowiskowych.	Efekt_01, Efekt_03
Krzywa wzrastania, kanalizacja rozwoju i wzrastanie catch-up. Matematyczne modele wzrastania wysokości i masy ciała, możliwości interpretacyjne w prognozowaniu rozwoju dziecka.	Efekt_04, Efekt_06
Antropometryczne metody oceny zdrowia dziecka: siatki centylowe cech somatycznych, fizjologicznych i funkcjonalnych; metody oceny wad postawy i innych nieprawidłowości generowanych przez zmiany cywilizacyjne.	Efekt_04, Efekt_06, Efekt_07, Efekt_08
Auksologia w badaniach etiologii niskorosłości, zaburzeń odżywiania, wybranych chorób genetycznych i nieprawidłowości rozwojowych człowieka.	Efekt_05, Efekt_06, Efekt_07

5. Zalecana literatura

Wydawnictwa książkowe (wybrane fragmenty wskazane przez prowadzącego)

1. Wolański N.: Rozwój biologiczny człowieka. Podstawy auksologii, gerontologii i promocji zdrowia (wyd. 8), Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa, 2012
2. Wolański N: Ekologia człowieka t.2 Ewolucja i dostosowanie biokulturowe, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa, 2006
3. Rybakowa M: Endokrynologia wieku rozwojowego, cz.1. Auksologia, Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków, 1994

4. Noël Cameron, Barry Bogin (red.): Human Growth and Development (2nd edition), Academic Press, , 2012

5. Bruce R. Korf: Genetyka człowieka: rozwiązywanie problemów medycznych, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa, 2003

6. Informacja o tym, gdzie można zapoznać się z materiałami do zajęć, instrukcjami do laboratorium, itp.

III. Informacje dodatkowe

1. Metody i formy prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych EK (proszę wskazać z proponowanych metod właściwe dla opisywanego modułu lub/i zaproponować inne)

Metody i formy prowadzenia zajęć	
Wykład z prezentacją multimedialną wybranych zagadnień	TAK
Wykład konwersatoryjny	
Wykład problemowy	TAK
Dyskusja	TAK
Praca z tekstem	TAK
Metoda analizy przypadków	TAK
Uczenie problemowe (Problem-based learning)	TAK
Gra dydaktyczna/symulacyjna	
Rozwiązywanie zadań (np.: obliczeniowych, artystycznych, praktycznych)	
Metoda ćwiczeniowa	
Metoda laboratoryjna	TAK
Metoda badawcza (dociekania naukowego)	
Metoda warsztatowa	
Metoda projektu	
Pokaz i obserwacja	TAK
Demonstracje dźwiękowe i/lub video	TAK
Metody aktywizujące (np.: „burza mózgów”, technika analizy SWOT, technika drzewka decyzyjnego, metoda „kuli śniegowej”, konstruowanie „map myśli”)	TAK
Praca w grupach	TAK

2. Sposoby oceniania stopnia osiągnięcia EK (proszę wskazać z proponowanych sposobów właściwe dla danego EK lub/i zaproponować inne)

Sposoby oceniania	Symbole EK dla modułu zajęć/przedmiotu							
	EK_1	EK_2	EK_3	EK_4	EK_5	EK_6	EK_7	EK_8
Egzamin pisemny								
Egzamin ustny	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK		
Egzamin z „otwartą książką”								
Kolokwium pisemne	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK		
Kolokwium ustne								
Test								
Projekt								
Esej								
Raport							TAK	TAK

Prezentacja multimedialna							TAK	TAK
Egzamin praktyczny (obserwacja wykonawstwa)								
Portfolio								

3. Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Forma aktywności	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności	
	studia stacjonarne	studia niestacjonarne
Godziny zajęć (wg planu studiów) z nauczycielem	45	0
Praca własna studenta		
Przygotowanie do zajęć	20	0
Czytanie wskazanej literatury	20	0
Przygotowanie pracy pisemnej, raportu, prezentacji, demonstracji, itp.	15	0
Przygotowanie projektu		0
Przygotowanie pracy semestralnej		0
Przygotowanie do egzaminu / zaliczenia	20	0
SUMA GODZIN	120	0
LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA MODUŁU ZAJĘĆ/PRZEDMIOTU	4	0

4. Kryteria oceniania wg skali stosowanej w UAM

bardzo dobry (bdb; 5,0): Formujące: znakomita wiedza (100%), obecność na wszystkich zajęciach, znakomite przygotowanie do zajęć ćwiczeniowych, aktywność na zajęciach ćwiczeniowych, znakomita praca w grupie, znakomite merytorycznie i starannie przygotowane raporty z zadań na ćwiczeniach. Podsumowujące: kolokwium zaliczeniowe z ćwiczeń i egzamin ustny z wykładu.

dobry plus (+db; 4,5): Formujące: bardzo dobra wiedza (85%), obecność na wszystkich zajęciach, bardzo dobre przygotowanie do zajęć ćwiczeniowych, aktywność na zajęciach ćwiczeniowych, bardzo dobra praca w grupie, bardzo dobre merytorycznie i starannie przygotowane raporty z zadań na ćwiczeniach. Podsumowujące: kolokwium zaliczeniowe z ćwiczeń i egzamin ustny z wykładu.

dobry (db; 4,0): Formujące: dobra wiedza (75%), obecność na wszystkich zajęciach, dobre przygotowanie do zajęć ćwiczeniowych, aktywność na zajęciach ćwiczeniowych, dobra praca w grupie, dobre merytorycznie i starannie przygotowane raporty z zadań na ćwiczeniach. Podsumowujące: kolokwium zaliczeniowe z ćwiczeń i egzamin ustny z wykładu.

dostateczny plus (+dst; 3,5): Formujące: mniej niż dobra wiedza (65%), obecność na prawie wszystkich zajęciach, satysfakcjonujące przygotowanie do zajęć ćwiczeniowych, umiarkowana aktywność na zajęciach ćwiczeniowych, dobra praca w grupie, umiarkowanie dobre merytorycznie i starannie przygotowane raporty z zadań na ćwiczeniach. Podsumowujące: kolokwium zaliczeniowe z ćwiczeń i egzamin ustny z wykładu.

dostateczny (dst; 3,0): Formujące: zadowalająca wiedza (40-50%), obecność na prawie wszystkich zajęciach, zadowalające przygotowanie do zajęć ćwiczeniowych, zadowalająca aktywność na zajęciach ćwiczeniowych, zadowalająca praca w grupie, zadowalające merytorycznie i formalnie przygotowane raporty z zadań na ćwiczeniach. Podsumowujące: kolokwium zaliczeniowe z ćwiczeń i egzamin ustny z wykładu.

niedostateczny (ndst; 2,0): Formujące: brak wystarczającej wiedzy (<40%), nieobecność na zajęciach, brak przygotowania merytorycznego do zajęć ćwiczeniowych, bierny udział w zajęciach ćwiczeniowych, brak współpracy w grupie, niski poziom merytoryczny i formalny raportów z zadań na ćwiczeniach.